

Wyrok z dnia 7 kwietnia 1998 r.

I PKN 70/98

Burmistrz jest uprawniony do wymierzenia kary nagany dyrektorowi szkoły prowadzonej przez gminę.

Przewodniczący SSN: Jerzy Kwaśniewski, Sędziowie SN: Andrzej Wasilewski, Andrzej Wróbel (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 7 kwietnia 1998 r. sprawy z powództwa Mirosława R. przeciwko Burmistrzowi Miasta N. o uchylenie kary nagany, na skutek kasacji strony pozwanej od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Olsztynie z dnia 28 października 1997 r. [...]

u c h y l i ł zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Wojewódzkiemu-Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Olsztynie do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego.

U z a s a d n i e n i e

Powód Mirosław R. zatrudniony na stanowisku Dyrektora Szkoły Podstawowej [...] w N. wniósł o uchylenie kary nagany udzielonej mu w dniu 15 maja 1997 r. przez Burmistrza Miasta N. W uzasadnieniu pozwu stwierdził, że uchybienia w pracy, które stanowiły podstawę wymierzenia kary nagany, są powieleniem (w ostrzejszej formie) zaleceń pokontrolnych z dnia 17 kwietnia 1997 r. będących skutkiem kontroli wycinkowej przeprowadzonej w placówce z polecenia Burmistrza. Zalecenia zostały zrealizowane do dnia 5-go maja. Ponadto podniósł, że pozwany odrzucając sprzeciw nie zwrócił się do związków zawodowych o zajęcie stanowiska w tej sprawie.

Sąd Rejonowy w Szczytnie wyrokiem z dnia 30 lipca 1997 r. [...] uchylił karę nagany z dnia 15 maja 1997 r. zastosowaną wobec powoda. W ocenie Sądu zastosowanie kary nagany nastąpiło z naruszeniem prawa. Art. 110 Kodeksu pracy wyraźnie określa, jakie informacje powinny być umieszczane w "piśmie o zastosowaniu

kary". Tymczasem pismo z dnia 15 maja 1997 r. zawiera jedynie wyszczególnienie naruszeń przez powoda obowiązków pracowniczych, nie zawiera natomiast daty ich popełnienia, co powoduje bezskuteczność takiej decyzji. Podstawą uchYLENIA kary nagany jest także i to, że pozwany rozpatrując sprzeciw nie zwrócił się do związków zawodowych o zajęcie stanowiska w tej sprawie.

Pozwany Burmistrz Miasta N. zaskarżył powyższy wyrok apelacją, w której zarzucił naruszenie prawa materialnego wskutek błędnej wykładni i niewłaściwego zastosowania przepisu art. 110 Kodeksu pracy i wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości.

Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Olsztynie wyrokiem z dnia 28 października 1997 r. [...] oddalił apelację. W ocenie Sądu Burmistrz Miasta N. jako organ prowadzący szkołę w rozumieniu art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie terytorialnym (jednolity tekst: Dz. U. z 1996 r. Nr 13, poz. 74 ze zm.) powierzył - na podstawie art. 36 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. Nr 95, poz. 426 ze zm.) - powodowi funkcję dyrektora Szkoły. Sąd, powołując się na utrwalone orzecznictwo Sądu Najwyższego przyjął, że burmistrz jako organ prowadzący szkołę nie jest pracodawcą w rozumieniu art. 3, Kodeksu pracy, a zatem nie był uprawniony do wymierzenia kary porządkowej na podstawie art. 108 Kodeksu. Stroną stosunku pracy z powodem jest natomiast szkoła, która jest jego zakładem pracy, mimo że na podstawie ustawowego upoważnienia Burmistrz miasta powierzył mu to stanowisko. Rozszerzenie uprawnień podmiotu powołującego pracownika mogłaby, w ocenie Sądu, wprowadzić jedynie ustawa. Tymczasem art. 36 ustawy o systemie oświaty upoważnia burmistrza jedynie do powierzenia funkcji dyrektora i odwołania z tej funkcji. Statut gminy i regulamin organizacyjny nie zawierają przepisów zezwalających na przyjęcie, że burmistrz jest pracodawcą dyrektora szkoły, a tylko pracodawca może udzielić kary porządkowej.

Pozwany Burmistrz Miasta N. w kasacji od powyższego wyroku zarzucił naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 7 ust. 1 pkt 8, art. 30 ust. 2 pkt 5 oraz art. 33 ust. 1, 3 i 5 ustawy o samorządzie terytorialnym, art. 104 ust. 1 i art. 36a ustawy o systemie oświaty przez przyjęcie, że Burmistrz Miasta N. nie jest pracodawcą powoda - Dyrektora Szkoły Podstawowej [...] w N.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja ma usprawiedliwione podstawy.

Z przepisu art. 104 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (jednolity tekst: Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 ze zm.) i art. 7 ust. 1 pkt 8 i ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie terytorialnym (jednolity tekst: Dz. U. z 1996 r. Nr 13, poz. 74 ze zm.) wynika, że prowadzenie szkół podstawowych należy do obowiązkowych zadań własnych gminy. Z kolei przepis art. 36a ustawy o systemie oświaty stanowi, że stanowisko dyrektora szkoły powierza organ prowadzący szkołę, przy czym zgodnie z wyjaśnieniem zawartym w przepisie art. 3 ust. 1 pkt 5 tej ustawy przez organ prowadzący szkołę podstawową należy rozumieć gminę. Przepis ten budzi jednak wątpliwości, bowiem gmina jest osobą prawa publicznego, która działa poprzez swoje ustawowe organy, natomiast nie jest organem w rozumieniu przepisów ustawy o samorządzie terytorialnym. Przepis art. 36a ustawy o systemie oświaty należy zatem rozumieć w ten sposób, że stanowisko dyrektora szkoły podstawowej powierza organ gminy prowadzącej szkołę.

Przepisy ustawy o systemie oświaty i przepisy ustawy o samorządzie terytorialnym nie określają wprost organu gminy uprawnionego do powierzenia stanowiska dyrektora szkoły prowadzonej przez gminę. Należy w związku z tym stwierdzić, że w świetle przepisu art. 104 ustawy o systemie oświaty w związku z art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy o samorządzie terytorialnym szkoła podstawowa prowadzona przez gminę jest gminną jednostką organizacyjną, aczkolwiek w sensie ścisłym nie jest to jednostka organizacyjna utworzona przez gminę, jak tego wymaga przepis art. 9 ust. 1 ustawy o samorządzie terytorialnym, lecz przekazana gminie na podstawie przepisu szczególnego, jakim jest przepis art. 104 ustawy o systemie oświaty. W konsekwencji należy uznać, że dyrektor szkoły prowadzonej przez gminę jest kierownikiem gminnej jednostki organizacyjnej w rozumieniu art. 30 ust. 2 pkt 5 ustawy o samorządzie terytorialnym, zgodnie z którym zatrudnianie i zwalnianie kierowników gminnych jednostek organizacyjnych należy do zarządu gminy. Z przepisu art. 36a ustawy o systemie oświaty w związku z art. 30 ust. 2 pkt 5 ustawy o samorządzie terytorialnym wynika zatem, że organem gminy uprawnionym do powierzenia stanowiska dyrektora szkoły prowadzonej przez gminę jest zarząd gminy (por. uzasadnienie uchwały Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23 marca 1993 r. W 9/93 w sprawie wykładni art. 36 ust. 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty)

W kasacji wyrażono prawidłowy pogląd, że przepisy ustawy o samorządzie

terytorialnym podzieliły wykonywanie w imieniu gminy funkcji z zakresu stosunku pracy kierowników gminnych jednostek organizacyjnych między zarząd gminy i kierownika urzędu gminy (wójta lub burmistrza). Zgodnie bowiem z przepisem art. 33 ust. 5 ustawy o samorządzie terytorialnym kierownik urzędu gminy wykonuje uprawnienia zwierzchnika służbowego w stosunku do kierowników gminnych jednostek organizacyjnych, z zastrzeżeniem art. 30 ust. 2 pkt 5 tej ustawy. Należy zatem przyjąć, że kierownik urzędu gminy może wykonywać w stosunku do dyrektora szkoły prowadzonej przez gminę uprawnienia wynikające ze zwierzchnictwa służbowego, z wyjątkiem zatrudniania i zwalniania dyrektora takiej szkoły, co należy do wyłącznej właściwości zarządu gminy (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 27 września 1994 r. SA/Wr 1489/94 ONSA 1996 nr 1, poz. 7). W ocenie Sądu Najwyższego w zakresie zwierzchnictwa służbowego mieści się uprawnienie burmistrza do wymierzenia dyrektorowi szkoły prowadzonej przez gminę kary porządkowej określonej w art. 108 Kodeksu pracy.

Biorąc powyższe pod rozwagę Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

=====